

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การบริหารเพื่อการพัฒนาสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม” โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth Interview) และเมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มระดับผู้บริหารระดับต่าง ๆ และกลุ่มผู้ปฏิบัติการของสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม รวมจำนวน 11 คน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

1. เพื่อทราบถึงการบริหาร โครงสร้างการบริหาร การจัดองค์กร และการดำเนินงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
2. เพื่อทราบถึงปัญหา และอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาของสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม
3. เพื่อทราบถึงความเป็นไปได้ในการสร้างรูปแบบการพัฒนาสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียมในอนาคต

จากการศึกษาพบว่าสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีระบบการบริหารแบบราชการ มีนโยบายที่ชัดเจน คือ มุ่งหวังที่จะเผยแพร่สาระความรู้ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐสภากับประชาชน การถ่ายทอดสดของรัฐสภา มีรายการประเภทต่าง ๆ ที่ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่หลากหลาย เป็นสถานีวิทยุโทรทัศน์ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย มีรายการตลอด 24 ชั่วโมง ผ่านระบบดาวเทียม ช่อง NBT 15 แต่ในปัจจุบันยังไม่สามารถดำเนินงานวิทยุโทรทัศน์ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

โครงสร้างการบริหารของสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม สามารถแบ่งออกเป็น 4 ชั้นหลัก ๆ คือ ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับกลาง ผู้บริหารระดับล่าง และผู้ปฏิบัติการ แต่ไม่ได้มีลักษณะเป็นโครงสร้างการบริหารแบบสถานีวิทยุโทรทัศน์อย่างเต็มรูปแบบ คือ โครงสร้างที่มีผู้บริหารระดับกลางแยกออกมาจากหัวหน้าคณะทำงานฝ่ายสร้างสรรค์รายการอย่างชัดเจน ทำให้ในการบริหารจัดการจึงมีการรวมอำนาจอย่างชัดเจนอยู่ที่ผู้บริหารระดับกลาง มีการกระจายอำนาจในการบริหารไปสู่ผู้บริหารในระดับล่างได้น้อย ลักษณะของการจัดองค์กรทั้ง 6 คณะทำงานยังไม่มีเหมาะสมกับการบริหารสถานีวิทยุโทรทัศน์อย่างแท้จริง

การดำเนินงานในด้านการผลิตรายการ มีกระบวนการในขั้นตอน ก่อนการผลิต
รายการ การผลิตรายการ และหลังการผลิตรายการ ส่วนการดำเนินงานในด้านการจัดผังรายการ
ของสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา จะแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ ผังรายการในช่วงเปิดสมัยประชุม และ
ผังรายการในช่วงปิดสมัยประชุม รายการต่าง ๆ ที่นำมาจัดผังรายการมีแหล่งที่มาจาก การผลิตเอง
ของสถานีฯ และมีการจัดจ้างเอกชนผลิตรายการ และขอความร่วมมือจากหน่วยงานรัฐอื่น ๆ

ปัญหา และอุปสรรคต่อการพัฒนาสถานีฯ คือ ด้านบุคลากร ด้านเทคโนโลยี สถานที่
ด้านการจัดการ ด้านกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ด้านการเมือง และด้านความต้องการของผู้ชม

ความเป็นไปได้ในการสร้างรูปแบบการพัฒนาสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่าน
ดาวเทียมในอนาคตเพื่อความก้าวหน้า และเติบโตขึ้นไป เช่น การพัฒนาในด้านทรัพยากร คือ
งบประมาณ บุคลากร เทคโนโลยีการผลิตรายการ และการแพร่ภาพออกอากาศ สถานที่ การ
จัดการด้านการผลิตรายการ การจัดผังรายการ, การพัฒนาด้านโครงสร้างการบริหาร โดยแบ่ง
ออกเป็น 4 โครงสร้าง คือ รูปแบบที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างการบริหารภายในกลุ่มงานผลิตรายการ
โทรทัศน์, รูปแบบที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างของสถานีฯ ให้เป็นสำนัก หรือสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
ผ่านดาวเทียม หารายได้ให้เกิดขึ้น เช่นเดียวกับช่อง NBT กรมประชาสัมพันธ์ โดยไม่ใช้รายได้จาก
การที่โฆษณาตัวสินค้า แต่เป็นการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ขององค์กรต่าง ๆ, รูปแบบที่ 3 การ
พัฒนาในด้านโครงสร้างของสถานีฯ ให้มีโครงสร้างการบริหารที่หารายได้อย่างแท้จริง มีโฆษณา
แบบการค้าได้ และการแยกตัวออกมาจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มาตั้งเป็นสำนัก
หรือสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาผ่านดาวเทียม และรูปแบบที่ 4 คือ การพัฒนาในด้านโครงสร้างของ
สถานีฯ ให้เป็นโครงสร้างการบริหารให้มีการหารายได้อย่างแท้จริง มีโฆษณาแบบการค้าได้
แยกตัวออกมาจากระบบราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเป็นรัฐวิสาหกิจ